

În poezia *Cărțile* întâlnim o comparație:

A lumii visuri eu ca flori le leg...

În traducere apare o metaforă:

... Цветы-мечты завязываю я.

Înlocuirea este reușită, deoarece la baza metaforei stă totdeauna o comparație.

În al treilea caz, imaginea devine mai prozaică. În poemul *Epigonii* întâlnim o sinecdocă:

Боллиак цинта iobagul ȝ-a lui lanțuri de aramă.

Traducătorul face abstracție de acest procedeu, oferind următoarea soluție:

Боллиак писал, как жили в угнетенные крепостные.

În ceea ce privește procedeul artistic al repetiției, atât de frecvent folosit de Eminescu, putem spune că numai un sfert din numărul cazurilor (din poeziile traduse) a fost redat în traducere.

Renunțarea la repetiție ni se pare inevitabilă în cazul verbelor care au un complement exprimat printr-un substantiv cu care prezintă identitate de radical:

Vom visa un vis ferice...

Мы увидим сон счастливый...

Dar ni se pare regretabilă omisiunea repetiției în unele cazuri în care acest procedeu este perfect traductibil, cum ar fi:

Mircea însuși mină-n luptă vijelia-ngrozitoare,
Care vine, vine, vine, calcă totul în picioare...

На коне своем любимом Мирча в самой гуще боя,
Он ведет свою лавину, попирая все живое.

În volumul analizat sînt cîteva cazuri de introducere a unor procedee artistice. Dăm mai jos un exemplu de procedeu artistic introdus de traducător: în poezia *Egiptul*, 12 versuri răspindite în toată poezia încep cu conjuncția *și*, iar în traducere 34 de versuri încep cu conjuncția *u*. Traducătorul a introdus aici o anaforă lărgită. În acest exemplu, introducerea procedurii artistice nu reduce valoarea traducerii, pentru că procedeul introdus se include armonios în stilul și în atmosfera originalului.

Vom analiza acum cîteva cazuri în care traducătorii s-au îndepărtat de original, creind imagini puțin verosimile.

Traducerea poeziei *De ce nu-mi vii* conține următoarea strofă:

Смотри, уж ласточки летят,
Роняет листья хмурый сад,
И первый снег заносит след,
Тебя все нет, тебя все нет!

Or, la noi în țară, cînd pleacă rîndunelele, nu cade încă zăpada. De altfel, în original este vorba despre *brumă*.

În traducerea *Scrisorii III*, după luptă, ostașii se culcă înainte de apusul soarelui:

Смоглась битва, и герои засыпают сном тяжелым.
Солнце медленно садится и победным ореолом,
Словно молнией застывшей окаймляет лагерь сонный...

Dar volumul cuprinde și exemple de redare fidelă a imaginii din original. Vom cita ultima strofă din poezia *Peste vîrfuri* și traducerea ei:

De ce taci, cînd fermecată	Что умолк ты, звук надрывный?
Înima-mi spre tine-ntorn?	Я готов с тобою в путь...
Mai suna-vei dulcoe coru,	Вновь меня когда-нибудь
Pentru mine vre odată?	Позовешь ли, рог призывный?

În traducere întâlnim două cuvinte cu sens de *chemare*: *позовешь* «vei chema» și *призывный* «de chemare»; în textul românesc nu există nici un cuvînt cu acest sens, totuși traducerea este fidelă pentru că din întreaga poezie reiese că poetul este atras, chemat de sunetul cornului.

Trecem la analiza fidelității redării cîtorva imagini și idei din textul românesc.

Poemul *Epigonii* este străbătut de un adînc sentiment de respect față de înaintașii poetului. Ultima strofă începe astfel:

Рăминеți dară cu bine, sînte firi vizionare
Ce făceați valul să cînte, ce puneți steaua să zboare...